

JANDARMANIN KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE FAALİYETLERİ VE UYGULANAN İŞLEMLER

JANDARMANIN KYŞM FAALİYETLERİ

[CMK kapsamında adli işlemler](#)

[6284 kapsamında işlemler](#)

[Kadına Yönelik Şiddet ve Şiddet Mağduru ile Görüşme Esasları](#)

KYAIŞ ile Mücadelede Jandarmanın Rolü

Emniyet ve asayiş işleriyle diğer görev ve hizmetlerin ifası yönünden İçişleri Bakanlığına bağlı bulunan Jandarma, polisle beraber, 6284 sayılı Kanunun uygulanmasından sorumlu olan kolluk kuvvetidir. Şiddete uğrayan kadınlara hizmet sunan kolluk kuvvetleri mevzuata göre polis, jandarma ve sahil güvenlik görevlilerini ifade eder.

Kolluk, kendisine yapılan ihbar veya şikâyet üzerine genel hükümler doğrultusunda gerekli işlemleri yapar. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Kanun kapsamında almış olduğu koruyucu ve önleyici tedbirleri onaylanmak üzere tedbirin niteliğine göre mülki amire veya hâkime sunar. Kolluk, kendisine intikal eden her olay hakkında gecikmeksizin en seri vasıtalarla ŞÖNİM'e bilgi verir. (6284 sayılı Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği'nin 5/1 maddesi)

KYAIŞ ile mücadelede kadınlara önleyici ve müdahale hizmetleri sunan kurumlardan birisi Jandarmadır.

Yetki ve görev sahası bakımından ülkenin büyük bir bölümünde görev yapan ve adli kolluk görevini de yürüten polis ve jandarma teşkilatları, kadınların şiddete maruz kaldıklarında doğrudan başvurdukları ilk merkezlerdir.

7 gün 24 saat hizmet veren Alo 155 Polis İmdat Hattı ile Alo 156 Jandarma İmdat Hattı üzerinden telefonla yapılan ihbar, şikâyet ve başvurular kabul edilmekte ve gerekli müdahaleler ile yönlendirmeler yapılmaktadır.

Sonuç olarak Jandarma Genel Komutanlığı'nca hazırlanan 04.07.2013 tarihli Aile İçi Şiddet, Kadına Yönelik Şiddet ve Çocuk Suçlarıyla Mücadelede Jandarmanın Görev Yetki ve Sorumlulukları Yönergesi'nde belirtildiği gibi: "Aile içi şiddet ve kadına yönelik şiddet, içinde yaşadığımız çağın en önemli sorunları arasında yer almakta olup ciddi bir sosyal problem olarak varlığını sürdürmektedir. Aile içi şiddetle mücadele çok boyutlu ve bütüncül bir yaklaşımı gerektirdiği için toplumun tüm kesimlerinin ortak ve kararlı mücadelesi, disiplinler arası bir yaklaşım ve ilgili tüm tarafların sürecin içinde yer alması" çok önemlidir.

Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Şube Müdürlüğü

2012 yılında, kadına ve çocuğa yönelik işlemlerin tek elden yürütülmesi, koordinesi ve birliklerin yönlendirilmesi, bu konularda kurumsal hafızanın yerleştirilmesi ve gelişmelerin takibi maksadıyla, Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde "Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Şube Müdürlüğü" kurulmuştur.

http://www.jandarma.gov.tr/asayis/Aile_Cocuk/yeni_sayfa_1.htm

Çocuk ve Kadın Kısım Amirlikleri (ÇKKA)

Aile içi şiddetin önlenmesi, suça sürüklenen ve korunma ihtiyacı olan çocuklara yönelik hizmetlerinin iyileştirilmesi ve daha etkin yürütülebilmesi için; 14 İl J.K.İği (İstanbul, Ankara, İzmir, Aydın, Erzurum, Antalya, Diyarbakır, Bursa, Adana, Konya, Balıkesir, Şanlıurfa, Muğla, Samsun) Asayiş Ş.Md.lükleri bünyesinde “**Çocuk ve Kadın Kısım Âmirlikleri**” teşkil edilmiştir. Bu birimlerin ülke genelinde açılmasına yönelik plan doğrultusunda 81 il genelinde İl. J.K.İklerinde kuruluş işlemleri devam etmektedir.

Çocuk ve Kadın Kısım Amirlikleri, Jandarma Genel Komutanlığı'nın KYAIŞ'ın önlenmesi için yerel düzeyde teknik kapasitesinin artırılması için oluşturulmuştur. Çocuk ve Kadın Kısım Amirlikleri, il düzeyinde kadına yönelik şiddet olayları ile ilgilenen özel bir birimdir. Bu Amirlikler, Jandarma Genel Komutanlığı'nın KYAIŞ ile mücadele için belirlenmiş hedeflerini illere yansıtabilmesi konusunda önemli bir rol oynamaktadır.

Personelin ana görevi aile içi şiddet ve kadına yönelik şiddet olaylarının önlenmesi ve meydana gelen olaylarla ilgili işlemlerin yürütülmesidir.

Ayrıca İl J/İlçe J. ve J.Krk.K.lıklarındaki görevli personelle, korunma ihtiyacı olan ve suça sürüklenen çocuklar ile aile içi şiddet ve kadına yönelik şiddet olayları ile ilgili adli ve idari işlemlerin yürütülmesinde ve eğitim konusunda da destek sağlarlar.

Türk Ceza Kanunu Kapsamında KYŞM

Aile içi kadına yönelik şiddet bir suçtur ve bu suçu işleyenler TCK'nın ilgili maddelerine göre cezalandırılır. TCK'da kadına karşı şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi açısından üç ana kısımda sayılan belli başlı suçlar şunlardır.

I- Kişilere Karşı Suçlar Bölümünde;

- “Hayata Karşı Suçlar” başlığı altındaki kasten öldürme suçunda töre saiki ile öldürme (mad. 82)
- “Vücut Dokunulmazlığına Karşı Suçlar” başlığı altındaki kasten ve taksirle yaralama (mad.86 ve 89)
- “İşkence ve Eziyet” başlığında işkence ve eziyet (mad.94 ve 96)
- “Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar” başlığı altındaki cinsel saldırı (md.102), çocuğun cinsel istismarı (mad.103), reşit olmayanla cinsel ilişki (md.104) ve cinsel taciz (mad.105)
- “Hürriyete Karşı Suçlar” başlığı altındaki cebir (mad. 108), kişiyi hürriyetinden yoksun bırakma (mad.109), iş ve çalışma hürriyetinin ihlali (mad.117), haberleşmenin engellenmesi (mad.124)

II- Topluma Karşı Suçlar Bölümünde;

- “Genel Ahlaka Karşı Suçlar” başlığı altındaki hayasızca hareketler

(mad.225), müstehcenlik (mad. 226) ve fuhuş (mad. 227)

- “Aile Düzenine Karşı Suçlar” başlığı altındaki birden çok evlilik, hileli evlenme, dinsel tören (mad.230), kötü muamele (mad. 232), aile hukukundan kaynaklanan yükümlülüklerin ihlali (mad. 233), çocuğu kaçıırma ve alıkoyma (mad. 234)

III- Millete-Devlete Karşı Suçlar Bölümünde;

- “Adliyeye Karşı Suçlar” başlığı altındaki genital muayene (mad. 287)

Daha fazla bilgi için bakınız, Türk Ceza Kanunu(TCK)

Türk Ceza Kanununda sayılan bu suçlar, eş, çocuk ve diğer aile bireylerine karşı işlenmiş oldukları durumlarda genellikle verilen cezalar arttırılmaktadır. Bir kısmı şikayete bağlı olmakla beraber çoğu *şikayete bağlı olmayan* suçlardır.

Türk Ceza Kanunu(TCK) ile 6284 sayılı Kanun’da suç olarak sayılan fiillerin soruşturulması 5237 sayılı CMK’ya göre yapılmaktadır.

6284 Sayılı Kanun Kapsamında KYŞM

Kanunun Amaç ve Kapsamı

Kanunla şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddet veya şiddet tehdidinin önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu kanunun uygulanmasında ve gerekli hizmetlerin sunulmasında uyulması gereken temel ilkeler 1. maddede şu şekilde sıralanmıştır.

Kanunun Uygulanması ve Gerekli Hizmetlerin Sunulmasında Uyulacak İlkeler:

“a) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler, özellikle Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi ve yürürlükteki diğer kanuni düzenlemeler esas alınır.

b) Şiddet mağdurlarına verilecek destek ve hizmetlerin sunulmasında temel insan haklarına dayalı, kadın erkek eşitliğine duyarlı, sosyal devlet ilkesine uygun, adil, etkili ve süratli bir usul izlenir.

c) Şiddet mağduru ve şiddet uygulayan için alınan tedbir kararları insan onuruna yaraşır bir şekilde yerine getirilir.

ç) Bu Kanun kapsamında kadınlara yönelik cinsiyete dayalı şiddeti önleyen ve kadınları cinsiyete dayalı şiddetten koruyan özel tedbirler ayrımcılık olarak yorumlanamaz.”

Emniyet ve asayiş işleriyle diğer görev ve hizmetlerin ifası yönünden İçişleri Bakanlığına bağlı bulunan Jandarma, polisle beraber, 6284 sayılı Kanunun uygulanmasından sorumlu olan kolluk kuvvetidir.

6284 sayılı Kanun şiddet uygulayana ve şiddete maruz kalana yönelik önleyici ve

koruyucu tedbir kararı verme yetkisini kural olarak hakime tanımıştır. Bazı hallerde mülki amir tarafından da koruyucu tedbir kararı verilebilmektedir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde hakim veya mülki amir tarafından alınacak bu tedbirlerden bazılarını alma yetkisi kolluk amirine de verilmiştir.

Koruyucu veya önleyici tedbir kararlarının alınması ve yerine getirilmesi aşamasında şiddet mağduru ile şiddet uygulayan arasında hiçbir şekilde uzlaşma ya da arabuluculuk önerilemez.

6284 sayılı Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Uygulama Yönetmeliği'nde gösterilmiştir. Daha fazla bilgi için bakınız, 6284 sayılı Kanun ve [6284 sayılı Kanun Uygulama Yönetmeliği](#).

Türk Ceza Kanunu(TCK) ile 6284 sayılı Kanun'da suç olarak sayılan fiillerin soruşturulması 5237 sayılı CMK'ya göre yapılmaktadır.

Jandarmaya Başvuru

Doğrudan Müracaat

Şiddet mağdurları Jandarmaya bizzat gelerek müracaat edip yardım isteyebilmekte ve şikayetçi olabilmektedirler. Aile içi şiddete maruz kalmış kadınlar, Jandarmaya doğrudan müracaat etmenin yanında telefonla, üçüncü şahısların ihbarıyla veya kamu görevlilerinin bildiriyle de ulaşabilmektedirler.

Telefonla İhbar

İhbarlar, jandarmanın ALO 156, polisin 155 hattı, 112 Acil İmdat ve ASPB'nin ALO 183 hatları üzerinden yapılabileceği gibi Jandarma birimlerinin direkt telefonlarının aranmasıyla da yapılabilmektedir. Telefonla arayan kişinin jandarmaya gelmeye çekinen ya da gelme imkanı olmayan bir kişi olabileceği gözetilerek ihbarlar ivedilikle değerlendirilmelidir.

Şikayet-İhbar ALO 156

Aile İçi Şiddet Sadece Bir "Aile Meselesi Değildir. Şiddet Suçtur.

Üçüncü Şahısların ve Kamu Görevlilerinin Bildirimi

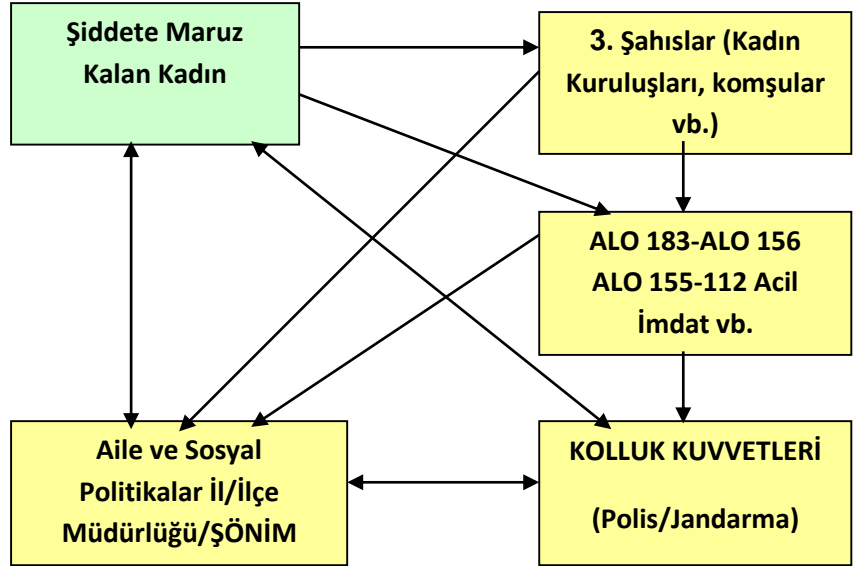
[Türk Ceza Kanuna](#) göre, işlenmekte olan bir suçta bildirmeme de bir suçtur ve cezalandırılır. (TCK 278, 279, 280) Ayrıca, kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenen kamu görevlisi, gecikme göstermeksizin yetkili makamlara bildirimde bulunmalıdır. Özellikle, görevini yapan adli kolluk görevlisi ve sağlık mesleği mensuplarının bildirim yükümlülüğü Kanunda ayrıca düzenlenmiştir.

Acil tıbbi müdahale ve tedaviyi gerektiren şiddet olaylarının ihbarı, sağlık kuruluşlarına intikali sonrası sağlık görevlileri tarafından yapılmaktadır. Sağlık kuruluşları dışında Aile ve Sosyal Politikalar İl ve İlçe Müdürlükleri, Şiddeti Önleme

ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM), eğitim kurumları ve çeşitli kurum ve kuruluşlardan da ihbarlar gelebilmektedir.

Sivil toplum kuruluşlarından (STK'lardan) gelen ihbarlar dahil üçüncü şahısların ihbarı yoluyla öğrenilen şiddet olayları zamanında değerlendirilmeli ve gecikmeksizin müdahale edilmelidir.

Şiddete Maruz Kalan Kadınların Başvuru Süreci

Müracat/Şikayetçi ve Şikayet/İhbar Ayrımına Dikkat

Her mağdur şikayetçi olmayabilir bu nedenle mağdur ve şikayetçi olarak bahsedilen kişilerin her zaman aynı kişiler olmayabileceğine dikkat edilmelidir. Aynı şekilde şikayet ile ihbar da birbirinden farklı kavramlardır. Suçtan zarar gören veya mağdur şikayetçi olabilir, suçtan zarar görmeyip suçu bildiren kişi sadece ihbar edendir.